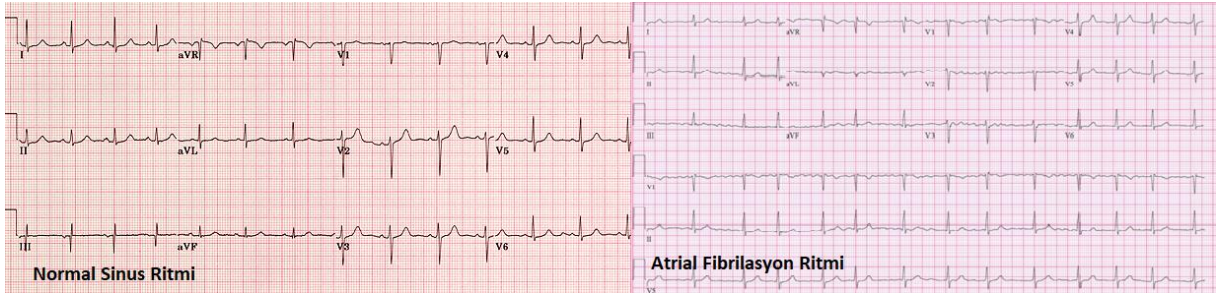

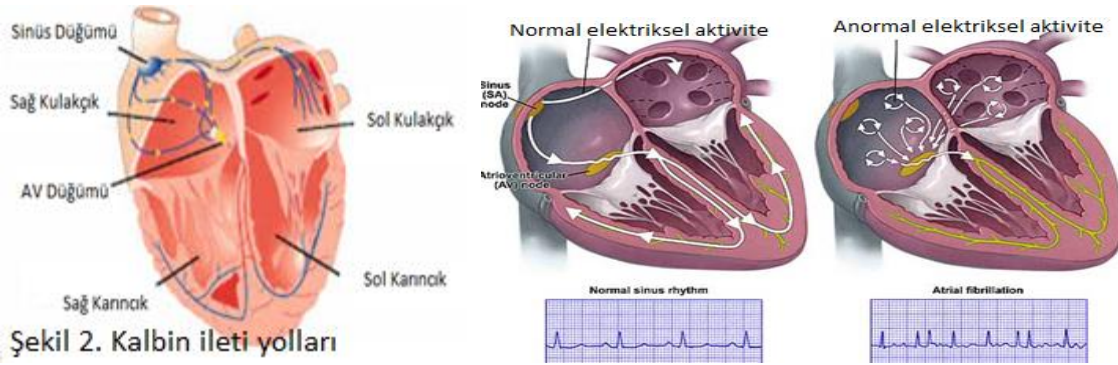
Atrial Fibrilasyonun Cerrahi Tedavisi

Atrial fibrilasyon nedir?

Atrial fibrilasyon, tanısı elektrokardiyografi ile konulan, düzensiz olarak düzensiz kalp ritmi ile karakterize, bir tür atrial kardiyomiyopati (kalbin kulakçıklarının hastalığı) olarak tanımlanmaktadır.

Normal kalp ritmi, sağ atrium (kulakçık) içinde bulunan özelleşmiş hücreler (sinus düğümü) tarafından oluşan elektriksel uyarının, düzgün bir şekilde her iki atrium boyunca yol alması ve AV düğümüne ulaşarak, buradan kalbin karıncıklarına (ventrikül) iletilmesi ile oluşur (Şekil 2).

Şekil 2. Kalbin ileti yolları

Atrial fibrilasyonda, kulakçıklar içindeki birçok odaktan düzensiz olarak dakikada 300-600 adet uyarı oluşturacak şekilde elektriksel bir aktivite gerçekleşir. Bu aktivitenin bir kısmı AV düğümü geçerek kalbin karıncıklarında dakikada 100-150 düzensiz vuru oluşturur (Şekil 2).

Kalbin amaçsızca hızlı ve düzensiz çalışması pompa fonksiyonunda bozukluğa neden olabilir. Uzun zaman gerekli tedavi uygulanmaz ise kalp büyümesi ve kalp yetmezliği ile sonuçlanacaktır. Atrial fibrilasyonun neden olabileceği bir diğer ve en korkulan sonucu, kalp içinde oluşabilen pıhtının beyne giderek geçici ya da kalıcı felce neden olabilmesidir.

Genellikle yaşlı ve hali hazırda kalp hastalığı bulunan (mitral kapak hastalığı, aort kapak hastalığı, koroner arter hastalığı vb.) kişilerde yandaş bir problem olarak bulunsa da, hiçbir kalp hastalığı olmayan gençlerde de ortaya çıkabilir.

Atrial fibrilasyon belirtileri:

Atrial fibrilasyon ritmi gelişen bireyde, birçok farklı belirti ortaya çıkabilir. Hasta çarpıntı hissi ile başvurabileceği gibi, yorgunluk, efor kapasitesinde azalma, nefes darlığı ve baş dönmesi gibi spesifik olmayan şikayetler ile incelenen hastalarda da bu tanı konabilmektedir. En dramatik tablo ise ritim probleminin farkında olmayan kişide ile belirtinin felç olabilmesidir.

Atrial fibrilasyon neden önemlidir?

Atrial fibrilasyon, 40 yaşını aşmış kadın/erkek tüm bireylerin dörtte birinde oluşması beklenen bir ritim problemidir. Bu hasta grubunda, yaşlarına göre 5 kat artmış serebrovasküler olay (felç), 3 kat artmış kalp yetmezliği, 2 kat artmış kalp krizi ve beyin dışı organlara emboli riski vardır. Bu nedenlere bağlı olarak da beklenen ölüm oranı 2 kat artmış olarak tespit edilmiştir.

Atrial fibrilasyon kalbin pompalama yetisini azaltabilir. Düzensiz ritim kalbin daha az etkili çalışmasına neden olabilir. Ayrıca uzun süre boyunca devam eden atrial fibrilasyon kalbi ciddi düzeyde zayıflatabilir ve kalp yetmezliğine yol açabilir.

Yaşlılardaki en büyük (yaklaşık %25i) felç (inme) nedenlerinden biri olan atrial fibrilasyon, kalp kaynaklı felçlerin ise 1 numaralı nedenidir. Atrial fibrilasyona bağlı felç geçiren hastalarda özürle kalma oranı diğer nedenlere bağlı felçlerden daha yüksektir.

Atrial fibrilasyon tedavisi:

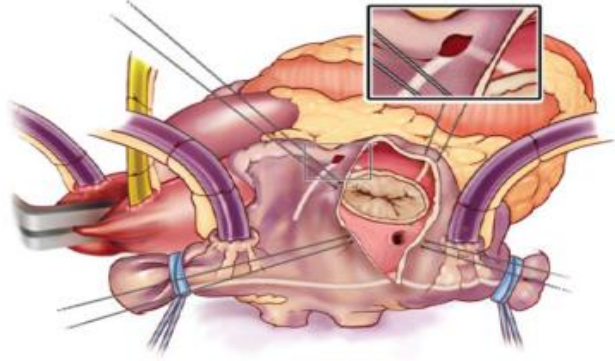
Atrial fibrilasyonun tedavisinde kullanılan ritim düzeltici ve kalp içinde pıhtı oluşumunu engelleyen kan sulandırıcı ilaçların birçok yan etkisi bulunmaktadır. Yan etkiler oluşan veya uygun medikal tedavi altında ritim bozukluğu devam eden ve şikâyetleri olan hastalarda girişimsel işlemler önerilmektedir.

Atrial fibrilasyonun mekanik tedavisinin temelleri 30 yıl önce Dr. Cox ve arkadaşları tarafından Washington University in St. Louis'de atılmıştır. Tedavide ana amaç, sinus düğümünde oluşan elektriksel aktivitenin iki kulakçık içine düzenli olarak yayılmasını

sağlayan bir labirent oluşturmaktır. Bu labirentten geçen elektriksel aktivite, AV düğümüne ulaşır, karıncıkların düzenli bir şekilde kasılmasını sağlayacaktır (normal sinüs ritmi).

Şekil 3. Cox Maze IV operasyonunun şematik çizilimi

Cox'sMaze operasyonu olarak adlandırılan bu işlemlerin ilk üç türü Dr. Cox tarafından, labirent oluşturma işlemi kulakçık dokusunun kesilip tekrar dikilmesi yöntemi ile tariflenmiştir. On yıllık takiplerinde %100 lere varan başarılı sonuçları yayınlanan bu cerrahi teknik, çok fazla kesi ve dikiş ihtiyacı nedeni ile ancak kısıtlı sayıda cerrah tarafından uygulanmıştır. Dr. Cox'un ilk asistanlarından Dr. Damiano, CoxMaze III lezyonlarını alternatif enerji kaynakları (Radyofrekans, cryo enerji vb.) ile oluşturduğu CoxMaze IV operasyonunu (Şekil 3)tariflemiş ve operasyonun tüm dünyada yaygınlaşmasında katkıda bulunmuştur. Bu operasyon merkezimizde başarı ile uygulanmaktadır.

Atrial fibrilasyonun kateter temelli tedavilerinde de Dr. Cox'un prensipleri kullanılmaktadır. Ancak kateter temelli tedavilerde oluşturulabilen lezyon sayısı çok daha kısıtlıdır.

Sonuç:

Atrial fibrilasyon hayat süresini ve kalitesini azaltan bir ritim problemidir. Atrial fibrilasyonun medikal tedavisinde kullanılan ilaçların etkisiz kaldığı, yan etki gösterdiği ve şikayetleri

devam eden hastalarda kateter bazlı uygulamalar (kasıktan damara girerek yapılan ablasyon işlemleri) ile kalp ritmi düzeltilebilir.

Atrial fibrilasyonda cerrahi:

- Tüm medikal ve kateter bazlı uygulamalara rağmen şikayetleri devam eden hastalar ile,
- Kalp kapak veya koroner arter hastalığı nedeni ile opere olacak atrialfibrilasyon ritmindeki hastalara uygulanmalıdır.

Atrial fibrilasyon ve cerrahisi hakkındaki detaylı bilgiyi doktorunuzdan alabilirsiniz.

Doç. Dr. Taylan ADADEMİR

Kalp ve Damar Cerrahisi Uzmanı